ADMINISTRATĪVA RAJONA TIESA
RĒZEKNES TIESU NAMS

Lietas Nr.A420573012

Lietas arhīva Nr.A42-03196-13/44

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rēzeknē 2013.gada 13.septembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā
sastāvā: tiesnese Solvita Pujāte

piedaloties pieteicējai *A.V.* un atbildētājas - Aglonas novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes - Aglonas novada domes pilnvarotajam pārstāvim *A.S.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *A.V.* pieteikuma par Aglonas novada domes 2012.gada 27.jūlija lēmuma (sēdes protokols Nr.10, 8.§, 29.pkt.) atzīšanu par prettiesisku.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Aglonas novada domes (turpmāk - atbildētāja) 2012.gada 27.jūlija lēmuma (sēdes protokols Nr.10, 8.§ „Par zemes jautājumiem". 8.3.Par VZD Latgales reģionālās nodaļas iesniegumu „Par ziņu nodošanu pašvaldībām līdz 30.06.2012.") (turpmāk - Lēmums) 29.punktu nolemts izbeigt lietošanas tiesības *A.V.* (turpmāk - pieteicēja) uz zemes vienību */adrese/* 12,5ha platībā ar kadastra apzīmējumu */kadastra apzīmējums/*.
Lēmums pieņemts, pamatojoties uz Valsts zemes dienesta Latgales reģionālās nodaļas iesniegumā „Par ziņu nodošanu pašvaldībām līdz 30.06.2012" sniegto informāciju, ka pieteicēja nav noslēgusi zemes izpirkuma (pirkuma) līgumu ar valsts akciju sabiedrību (turpmāk -VAS) „*/Nosaukums/*" līdz 2011.gada 30.decembrim.
Lēmums pamatots ar Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likuma (turpmāk - Pabeigšanas likums) 25.panta pirmās daļas 4.punktu un otro daļu.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicēja to pārsūdzēja tiesā. Pieteikumā norādīja, ka, pirmkārt, pieteicēja netika brīdināta, ka zemes izpirkuma (pirkuma) līgums ar VAS „*/Nosaukums/*" jānoslēdz līdz 2011.gada 30.decembrim. Otrkārt, pieteicēja no 2010.gada 8.marta atradās ieslodzījuma vietā, līdz ar to nevarēja pabeigt zemes privatizācijas procesu.

[3] Atbildētāja tiesā iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt. Paskaidrojumā norādīts, ka atbildētāja nesūtīja pieteicējai brīdinājumu, jo Pabeigšanas likuma 23.panta divpadsmitajā daļā norādīts, ka personai zemes izpirkuma līgums ar VAS „*/Nosaukums/*" jānoslēdz līdz 2011.gada 30.decembrim. Ņemot vērā, ka šāds līgums netika noslēgts, atbildētāja pieņēma Lēmumu. Norādīja, ka pieteicējai ir tiesības noslēgt zemes nomas līgumu saskaņa ar Pabeigšanas likuma 25.panta otro

daļu.

[4] Tiesas sēdē pieteicēja pieteikumu uzturēja uz tajā norādīto motīvu pamata. Papildus paskaidroja, ka, viņasprāt, atbildētāja rīkojās prettiesiski, nebrīdinot pieteicēju, ka tuvojas zemes izpirkuma (pirkuma) līgumu noslēgšanas termiņa beigas, jo, atrodoties ieslodzījumā, viņai nebija iespēju uzzināt aktuālo informāciju, kā arī to, kādi normatīvie akti tiek pieņemti.
Atbildētājas pārstāvis pieteikumu neatzina, atsaucoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādīto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, noklausoties administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[6] Tiesa konstatē, ka administratīvā lieta ierosināta par Lēmuma atcelšanu. Ievērojot, ka Lēmums ir izpildīts un tā atcelšana nav iespējama, tiesa lietā precizē prasījumu - par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku.

[7] Saskaņā ar Pabeigšanas likuma 25.panta pirmās daļas 4.punkta nosacījumiem juridiskajām un fiziskajām personām, kurām zeme piešķirta pastāvīgā lietošanā, zemes pastāvīgās lietošanas tiesības izbeidzas, ja līdz 2011.gada 30.decembrim nav noslēgts zemes izpirkuma (pirkuma) līgums ar VAS „*/Nosaukums/*”, arī tādā gadījumā, ja līdz zemes kadastrālajai uzmērīšanai un izpirkuma (pirkuma) līguma slēgšanai ir veikta priekšapmaksa.
Saskaņā ar Pabeigšanas likuma 25.panta otro daļu persona, kurai zemes pastāvīgās lietošanas tiesības izbeidzas šā panta pirmajā daļā minētajos gadījumos vai kurai zemes pastāvīgās lietošanas tiesības izbeigušās saskaņā ar likumu „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos”, iegūst zemes nomas pirmtiesības uz tās lietošanā bijušo zemi. (..).
No minētās tiesību normas secināms, ja persona, kurai pastāvīgā lietošanā piešķirta zeme, Pabeigšanas likuma 25.panta pirmajā daļā noteiktajos termiņos neveic konkrētas zemes izpirkšanas darbības, tai izbeidzas zemes pastāvīgās lietošanas tiesības. Vienlaicīgi šī persona iegūst zemes nomas pirmtiesības uz tās lietošanā bijušo zemi.

[8] Lietā nav strīda par to, ka: 1) pieteicējai bija piešķirta pastāvīgā lietošanā zemes vienība */adrese/* 12,5ha platībā ar kadastra apzīmējumu */kadastra apzīmējums/*; 2) pieteicēja līdz Pabeigšanas likumā noteiktajam termiņam 2011.gada 30.decembrim zemes izpirkuma (pirkuma) līgumu ar VAS „*/Nosaukums/*” nav noslēgusi.
Lietā ir strīds par to, vai atbildētājai bija pienākums brīdināt pieteicēju par to, ka zemes izpirkuma (pirkuma) līgumu noslēgšanas termiņš ar VAS „*/Nosaukums/*” tuvojas beigām un līdz ar to vai Lēmums ir tiesisks.

[9] Likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos” 4.panta otrās daļas 3.punkts noteic, ka Valsts zemes dienesta teritoriālā struktūrvienība sagatavo un iesniedz pašvaldībām kadastra datus līdz 2012.gada 30.jūnijam par tām zemes vienībām, par kurām nav noslēgti zemes izpirkuma (pirkuma) līgumi ar VAS „*/Nosaukums/*” līdz 2011.gada 30.decembrim. Likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos” 4.panta trešā daļa noteic, ka pašvaldības, pamatojoties uz šā panta otrajā daļā norādītajiem kadastra datiem, pieņem lēmumu par to, ka zemes lietotāja tiesības lietot viņam piešķirto zemi ir izbeigušās, un līdz 2013.gada 30.septembrim iesniedz to Valsts zemes dienesta teritoriālajai struktūrvienībai.
No minētajām tiesību normām izriet pašvaldības pienākums, saņemot informāciju no Valsts zemes dienesta, lemt par zemes lietošanas tiesību izbeigšanos.

[10] Ņemot vērā spriedumā iepriekš norādīto, tā kā pieteicēja līdz 2011.gada 30.decembrim nebija noslēgusi zemes izpirkuma (pirkuma) līgumu ar VAS „*/Nosaukums/*”, un no

Valsts zemes dienesta par to bija saņemta informācija, tiesa atzīst, ka pašvaldības domei bija kā tiesisks pamats, tā arī pienākums lemt par zemes lietošanas tiesību izbeigšanu pieteicējai uz zemes vienību */adrese/* 12,5ha platībā ar kadastra apzīmējumu */kadastra apzīmējums/*. Savukārt pieteicējai radās tiesības iegūt zemes nomas pirmtiesības uz tās lietošanā bijušo zemi.
2013.gada 2.aprīlī starp pašvaldību kā iznomātāju un pieteicēju kā nomnieku noslēgts lauku apvidus zemes nomas līgums par zemes vienības */adrese/* 12,5ha platībā ar kadastra apzīmējumu */kadastra apzīmējums/* nomu.

[11] Pieteicēja uzskata, ka atbildētājai bija pienākums pieteicēju brīdināt par zemes izpirkuma (pirkuma) līgumu noslēgšanas termiņa beigām. Šāds pieteicējas iebildums nav pamatots, jo ne Pabeigšanas likums, ne kāds cits normatīvais akts neuzliek pienākumu pašvaldībai brīdināt personas par Pabeigšanas likumā noteiktā izpirkuma līguma noslēgšanas termiņa izbeigšanās laiku. Turklāt atbilstoši likuma „Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību" (kas bija spēkā līdz 2012.gada 1.jūlijam) 7.pantam spēkā esošie likumi un Ministru kabineta noteikumi ir saistoši visā Latvijas teritorijā, un neviens nevar aizbildināties ar to nezināšanu. Likumu un Ministru kabineta noteikumu nezināšana neatbrīvo no atbildības. Apstāklim, ka pieteicēja atradās ieslodzījuma vietā, izskatāmajā gadījumā nav nozīmes.

[12] Apkopojot spriedumā norādīto, tiesa atzīst, ka lietā nav konstatējami apstākļi, kas dotu pamatu tiesai atzīt, ka atbildētāja, pieņemot Lēmumu, būtu rīkojusies prettiesiski. Līdz ar to Lēmums ir atzīstams par tiesisku un pamatotu, savukārt pieteikums par tā atzīšanu par prettiesisku kā nepamatots ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 246.-251., 289.-290.pantu un 291.panta pirmo daļu tiesa

nosprieda:

noraidīt *A.V.* pieteikumu par Aglonas novada domes 2012.gada 27.jūlija lēmuma (sēdes protokols Nr.10, 8.§ 29.pkt.) atzīšanu par prettiesisku.
Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Tiesnese Solvita Pujāte